

har været gennemført i Danmark siden 1957 af Forskningscenter Risø. Indholdet af cæsium-137 (det i denne sammenhæng mest betydende menneskeskabte radioaktive stof) i Østersøen er langt større end i de fleste andre åbne havområder. Dette skyldes først og fremmest den relativt lave vandudskiftning i Østersøen og en relativt større tilførsel af radioaktive stoffer til Østersøen som følge af Tjernobylyllykken i 1986. En vurdering af den samlede tilførsel af cæsium-137 til Østersøen i perioden 1950-1994 viser, at ca. 65 pct. stammer fra Tjernobylyllykken, ca. 30 pct. fra de atmosfæriske atombombsprængninger, ca. 5 pct. fra europæiske oparbejdningsanlæg (Sellafield og La Hague), og mindre end 0,1 pct. stammer fra nukleare anlæg i nærheden af Østersøen.

Som følge af det højere indhold af cæsium-137 i Østersøen indeholder fisk fanget i Østersøen ca. 5 gange mere cæsium-137 end fisk fanget i de indre danske farvande og ca. 10 gange mere cæsium-137 end fisk fanget i Nordsøen. For alle tre områder gælder dog, at niveauerne er meget lave og uden sundhedsmæssig betydning. Indholdet af det naturligt forekommende radioaktive stof polonium-210 i fisk vil således i alle tre områder give større stråledoser ved spisning end indholdet af cæsium-137. Ca. 40 pct. af det gennemsnitlige årlige indtag af cæsium-137 med føden i Danmark stammer fra indtag af fisk. Den hermed forbundne stråledosis udgør mindre end 1/4000 af den samlede gennemsnitlige bestråling af den danske befolkning fra alle naturlige og menneskeskabte strålekilder.

Indholdet af cæsium-137 i Østersøen vil fortsætte med at falde de kommende år på grund af det fysiske henfald af det radioaktive stof, sedimenteringsprocesser og den løbende vandudskiftning. Forskere fra Forskningscenter Risø, Statens Institut for Strålehygiejne og det svenske Strålskyddsinstitut har på basis af de hidtidigt gennemførte målinger i Østersøen opstillet modeller for det tidlige forløb af cæsiumindholdet i Østersøen for årene 1950 til 2050 og har på baggrund heraf beregnet den samlede (kollektive) stråledosis fra spisning af fisk og andre havdyr fra Østersøen i løbet af denne 100-årsperiode. (Den kollektive dosis er summen af alle individuelle stråledoser og angives i enheden person Sivert). Resultaterne af modelberegningerne viser, at den kollektive stråledosis i alt vil blive ca. 2.300 person Sivert, hvoraf ca. 1.400 person Sivert kommer fra Tjernobylyllykken, ca. 700 person Sivert fra de atmosfæriske atom-

bombsprængninger, ca. 200 person Sivert fra de europæiske oparbejdningsanlæg (Sellafield og La Hague) og ca. 0,6 person Sivert kommer fra de nukleare anlæg i nærheden af Østersøen. Til sammenligning beregnes den kollektive stråledosis fra naturlig aktivitet (polonium-210) i fisk og andre havdyr i samme periode til ca. 20.000 person Sivert. Beregninger viser også, at det største enkeltårs bidrag til den kollektive stråledosis for de nævnte kilder til cæsium-137 i Østersøen udgør ca. 160 person Sivert i 1986 fra Tjernobylyllykken, ca. 40 person Sivert i 1966 fra de atmosfæriske prøvesprængninger, ca. 10 person Sivert i 1982 fra de europæiske oparbejdningsanlæg (Sellafield og La Hague) og ca. 0,06 person Sivert i 1991 fra de nukleare anlæg i nærheden af Østersøen. Til sammenligning beregnes den årlige kollektive stråledosis fra naturlig radioaktivitet (polonium-210) i fisk og havdyr til ca. 200 person Sivert (1/100 af de ovenfor nævnte 20.000 person Sivert).«

De nuværende niveauer af cæsium-137 i fisk fanget i forskellige områder af Østersøen vurderes at ligge omkring 20 Bq/kg (becquerel per kilogram), hvilket er i overensstemmelse med de løbende undersøgelser, som Forskningscenter Risø foretager. De danske grænseværdier for cæsium-137 i konsumfisk er 600 Bq/kg, hvilket således er langt over, hvad der i dag måles i fisk fra Østersøen.

Spm. nr. S 2586

Til trafikministeren (14/6 96) af:

Martin Glerup (S):

»Anser ministeren det for rimeligt, at DSB Gods efter at have skræmt adskillige kunder væk nu bruger manglende godsmængder som begrundelse for at standse driften af Viborg-Løgstør Godsbane pr. 30. juni 1996, og hvad agter ministeren at foretage sig i den anledning?«

Begrundelse

Divisionschef Per Mølholm, DSB, oplyser ifølge Løgstør Avis den 12. juni 1996, at driften af Løgstørbanen standser med udgangen af juni 1996.

Dette sker på trods af, at Folketinget ikke har truffet beslutning om at lukke Viborg-Løgstør Godsbane.